

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ พระเป็นผู้ที่ประเสริฐ พุทธะ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วถึงวางธรรมและวินัยไว้ วางธรรมวินัยไว้เพื่อจะให้เรา ขวนขวาย คุณูปลาที่มันจะขึ้นไปวางไขที่ต้นน้ำ มันกระเสือกกระสนทั้งชีวิตนะ เวลาเกิดมาแล้ว มันลงสู่ทะเล ดำรงชีวิตของมัน เวลามันจะวางไขมันต้องขึ้นไปถึงต้นน้ำ มันจะไปวางไขของมัน

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าไปสู่ในหัวใจของทุกๆ คน เห็นไหม ทุก คนมีพุทธะ คือมีหัวใจ มีผู้รู้อยู่ แต่ผู้รู้มันปกคลุมไปด้วยอวิชชา ด้วยความไม่รู้ไม่เห็นของเรา เวลาความไม่รู้ไม่เห็นของคนๆ นั้นนะ เวลาปฏิบัติไปนี่ปฏิบัติเพื่ออะไร? ปฏิบัติเพื่อบูชาใคร? นี่ เวลาเราศึกษาธรรม เราศึกษาธรรมมาเพื่ออะไร? ศึกษาธรรมเพื่อบูชากิเลส หรือศึกษามาเพื่อบูชา ธรรม

ถ้าศึกษามาเพื่อบูชากิเลสนะ มันเอาทิฐิมานะ เอาความรู้ความเห็นอันนั้นว่าข้ารู้ ข้ารู้แล้ว ข้ารู้อะไร? รู้ธรรมะของพระพุทธเจ้าแต่ตัวเองไม่รู้อะไรเลย ถ้าไม่รู้อะไรเลย เห็นไหม นี่ว่า ๒ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน ไซ้ มันมีอยู่ ๒ มาตรฐาน หนึ่งในคือรู้กับไม่รู้ มาตรฐานที่รู้ ถ้ารู้ขึ้นมามันทำ สิ่งใด แสดงสิ่งใดจะถูกต้องดิงามไปหมด ถ้าไม่รู้ ถ้าไม่รู้แสดงออกไป คุณเวลาไม่รู้แสดงออกไป สิ่งที่ไม่รู้แสดงออกไปนี่แสดงอะไร? แสดงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แล้วธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม นี่ทุกคนว่าเป็นธรรมขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วมันจริงหรือเปล่าล่ะ? มันจริงหรือเปล่า? ถ้ามันจริงขึ้นมา เห็น ไหม มันจริงมันต้องมีเหตุมีผลของมัน คุณเวลาเราอยากได้เงินอยากได้ทองขึ้นมา เงินทองมันมา จากไหน? เงินทองนี้ถ้าคนไม่เข้าใจ เงินทองก็ขอเอามาไง นี่แบบมือขอมาก็ได้เงินมา แต่ความจริง แล้วเงินได้มาเพราะหน้าที่การงานนะ เราต้องทำหน้าที่การงานเราถึงได้เงินมา เวลาทำงานขึ้นมา เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติ เราศึกษาธรรมมา เราว่าเรารู้ธรรมๆ ธรรม เห็นใหม่ มันมี ๒ มาตรฐาน มาตรฐานหนึ่งคือรู้กับไม่รู้ ถ้าไม่รู้ ไม่รู้แสดงธรรมไปหลวงตาบอกเลย บอกว่ามัน แสดงไปมันมีแต่เสียง ไม่มีเนื้อหาสาระ แต่ถ้าเป็นความจริงนะ เสียงนั้นออกไปมันมีข้อเท็จจริง ของมันนะ ถ้ามีข้อเท็จจริงของมันนะ รู้ๆ รู้เพราะอะไร? เหตุใดถึงรู้?

นี่ไงที่ว่าปลาที่มันขึ้นไปวางไข่ เวลาวางไข่บนต้นน้ำมันต้องกระเสือกกระสนของมัน มันผ่านวิกฤติของมันไปตลอดแหละ ถ้าจิตใจนะ ถ้ามันทำความสงบของใจเข้ามา ใจถ้ามันสงบ เข้ามาแล้ว สงบมันคืออะไร? สงบคือกิเลสมันสงบตัวลง ถ้ากิเลสสงบตัวลง เห็นใหม่ คุณติเวลา จิตใจเราฟุ้งซ่าน เราทุกข์เรายากอยู่นี่เพราะเหตุใด? เพราะมันฟุ้งซ่าน เห็นใหม่ กิเลสมันฟุ้งซ่าน มันทำให้หัวใจมันส่งออกหมด

นี่ถ้าเราพุทโธ พุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิเข้ามา อบรมสมาธิเข้ามาเพื่อเหตุใด? เพื่อ ความร่มเย็นของมัน ถ้าจิตมันปล่อยวางของมัน มันร่มเย็นของมัน เห็นใหม่ ถ้ามันร่มเย็นของมัน ถ้ามันออกใช้ปัญญาของมัน ออกใช้ปัญญานะ ถ้าออกใช้ปัญญา นี่ไงสิ่งที่ว่าถ้ารู้ รู้เพราะเหตุใด? มันต้องมีเหตุมีผลของมันสิ ถ้ามันรู้ขึ้นมา มันจะรู้เลยว่ารู้เพราะอะไร?

คุณติเรามีเงินมา ถามมาสิเงินนี้เอามาจากไหน? หามาอย่างไร? ทำอย่างไรมันถึงได้เงินมา? ตรวจสอบได้หมดแหละ แต่ถ้ามันมีเงินมา เงินนี้มาจากไหน? ไม่รู้ มีเงินอยู่ แต่ไม่รู้ว่าเงินนี้มาจากไหน? เห็นใหม่ น้อโงงมา นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา มันต้องมีสิ เราทำได้ หมดแหละ เงินนี้มาจากไหน? เราทำสิ่งใดมา? เราได้มาเพราะเหตุใด? ถ้าเหตุที่ได้มาแล้วมัน ถูกต้องดีงามหรือเปล่า? ถ้ามันน้อฉลาดมา มันไม่ถูกต้องดีงามมันก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง

นี่ถ้าไม่รู้แสดงออกไป สิ่งใดที่แสดงไปมันก็ผิดไปหมดแหละ เห็นใหม่ ว่า ๒ มาตรฐาน ๒ มาตรฐาน มัน ๒ มาตรฐานเพราะรู้กับไม่รู้ ถ้ารู้นะ ถ้ารู้ขึ้นมา คนรู้ขึ้นมา พออ้อขึ้นมาเนี่ยมัน เส่ร้ายใจนะ มันรันทศกับชีวิตนะ ชีวิตนี้รันทศมาก เวลาเราเกิดขึ้นมา ชีวิตนี้รันทศเพราะอะไร? รันทศเพราะว่านี่ไงมันเป็นผลของวิญญูะ จิตนี้มันเวียนตายเวียนเกิดอยู่อย่างนี้ ถ้าเวียนตายเวียน เกิดขึ้นมา

นี่ตายขึ้นมา เห็นใหม่ คุณติเดี๋ยวนี้ทางวิทยาศาสตร์เขาพยายามจะคิดเครื่องจักรกล เขา พยายามจะคิด ใช้สสาร ใช้แร่ธาตุที่มันมีความคงทน คุณติความคงทนแล้วมีน้ำหนักเบา มันจะได้

คงทนของมัน คงทนของมันเพื่ออายุการใช้งานของมัน แล้วชีวิตเรา นี่คู่มือหัวใจมันทำงานมาเท่าไร? คนเรานะหายใจวันละกี่หน?

เขาคำนวณหมดแหละ ชีวิตหนึ่งหายใจเข้า-หายใจออกก็ล้านครั้ง นี่เขาคำนวณว่าอวัยวะเรานั้นใช้งานได้มากน้อยแค่ไหน? นี่ไงมันรันทศไหม? พอรันทศ สิ่งที่ใช้งาน อวัยวะแต่ละชิ้นใช้งาน ถ้ามันพิการไป มันเสียหายไปเราจะแก้ไขอย่างไร? คู่มือเขาแก้ไข เขาพยายามจะคิดกัน พยายามจะแก้ไขกันเพื่ออะไร? เพื่อดำรงชีวิตนะ ดำรงชีวิตนั้นดำรงชีวิตนะ แล้วความรู้สึกล่ะ? ถ้าความรู้สึกนั้นมันมีความสุขของมัน มันเข้าใจชีวิตนะ มันเป็นผลของวิญญูะไง

มันปฏิเสธสิ่งนี้ไม่ได้ สิ่งที่เกิดมาเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เพราะการเกิดเป็นมนุษย์มันมีสมอง มันมีความรู้สึกนึกคิด มันมีสังขม สังขมจะช่วยเหลือเจือจานกัน มันมีกฏ มันมีกติกามันไม่มีการเบียดเบียนกันนะ สมัยโบราณนะคนเหมือนสัตว์ เห็นไหม หัวหน้าเวลาล่าสัตว์มา ยังไม่มีไฟนี้หัวหน้าต้องกินก่อน เหมือนฝูงสัตว์ ใครแข็งแรงก่อน หัวหน้าฝูงกินก่อน กินเสร็จแล้วนะ หมูคณะถึงจะได้กิน แต่มันพัฒนาขึ้นมา เห็นไหม ตั้งแต่ในยุคหิน น้ำแข็งต่างๆ มันพัฒนาของมันมา

นี่เกิดเป็นมนุษย์ สิ่งที่เกิดเป็นมนุษย์มันปฏิเสธไม่ได้ คำว่าปฏิเสธไม่ได้คือจิตมันต้องเกิด ถ้าไม่เกิดเป็นมนุษย์ก็เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน มันก็เวียนตายเวียนเกิด มันไม่มีต้นไม่มีปลาย มันหมุนไปอย่างนี้แหละ แต่พอหมุนขึ้นไปแต่ละคราว เห็นไหม วาระที่เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพุทธศาสนา

พุทธศาสนานี้ปฏิเสธนิจิตทำไมมันถึงเกิด? มันเกิดเพราะเหตุใด? เกิดเพราะพลังงาน นี่พลังงานมันมีวิชา มีความขบขัน พอมีความขบขันมันต้องเป็นไปอยู่แล้ว แต่ขบขันโดยบวกหรือโดยลบล่ะ? ถ้าโดยบวก เห็นไหม เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม โดยลบล่ะ? โดยลบมันก็เกิดนรกอเวจี แล้วถ้ามาเกิดเป็นมนุษย์ล่ะ?

มนุษย์มีคุณค่า มีคุณค่าเพราะเทวดา อินทร์ พรหม ไม่มีร่างกาย ไม่มีสิ่งต่างๆ ต้องแสวงหา ในสวรรค์ ในพรหม ไม่มีตลาด ไม่มีธุรกิจ ไม่มีต่างๆ มันไปตามเวรตามกรรม สิ่งของมันทำไปแล้วมีค่าตามนั้น นี่พอเกิดแล้วใครมีแสงมาก ใครมีอาหารมาก ใครศักดิ์ศรีมาก นี่เวลานั้นใช้ไปแล้วมันหมดไป มันก็หมดอายุขัยไป

เวลาเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ เห็นใหม่ เกิดมาคนเราไม่ได้ดีเพราะชาติตระกูล ดีเพราะมีการกระทำ เกิดมาแล้วมีปัญหาใหม่? นี่เราเกิดมาทุกข์ทรมานเจ็บใจ แต่เราแสวงหา เราค้ำถุนของเรา คนเกิดมา นี่เกิดมามั่งมีศรีสุข แต่เกิดมาแล้วไม่ทำอะไร เกิดมาแล้วไม่เป็นประโยชน์ เห็นใหม่ นี่เราเกิดมาแล้วเป็นประโยชน์กับโลก เป็นประโยชน์กับตระกูล เป็นประโยชน์กับชาติตระกูลของเรา แต่ตัวเราล่ะ?

ตัวเรา เห็นใหม่ “ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด” มันต้องพลัดพรากไปแน่นอน ถ้าพลัดพรากไปแล้วสมบัติของเราล่ะ? เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา ภาพหนึ่งภาพของโลก ภาพของโลก เห็นใหม่ โลกคือสิ่งที่เป็นประวัติศาสตร์ สิ่งที่เป็นศีลธรรมจริยธรรมที่เราเห็นกันได้ นี่ถ้าภาพหนึ่งภาพของโลก ภาพหนึ่งคือความจริงล่ะ? ความจริงนี้รู้หรือไม่รู้?

ถ้ารู้ขึ้นมา เห็นใหม่ คุณลึคนี่ทำ ครูบาอาจารย์เราปิดทองหลังพระนะ ปิดทองหลังพระเดินจงกรมก็ไม่ให้ใครเห็น ทำสิ่งใดก็ไม่ให้ใครเห็น แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติก็ต้องให้เขาอนก้นก่อน ต้องให้เขาหลับก้นก่อนแล้วเราค่อยเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนา เพราะมันสงบ มันสงบนี้ทำอะไร? เราจะทำอะไร?

ถ้าไปทำกับโลก เห็นใหม่ เหมือนกับฝึกทหาร เวลาภาวนาเหมือนฝึกทหารเลย ทหารเวลาเขาฝึกทหาร เวลาซำหั้น ขวำหั้น นี่ภาวนาก็เหมือนฝึกทหาร นี่แล้วมันเป็นไปได้จริงไหม? มันเป็นไปได้จริงไหม? แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา คุณความละเอียดอ่อน งานที่ละเอียด เห็นใหม่ คุณนักวิทยาศาสตร์เวลาเขาทดสอบในแล็บของเขา เขาเพาะเชื้อโรคของเขา เขาอันตรายของเขา เขาใส่เครื่องป้องกันเขาหมดนะ ใส่ชุดที่ป้องกันพิษทั้งหมดเลย เพื่อทดสอบทางวิทยาศาสตร์

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตมันจะลง จิตมันจะเป็นไปมันละเอียดกว่านั้น มันไม่ใช่ฝึกทหาร ฝึกทหารเขาเอาไว้รบป้องกันชาติ แต่เวลาเราฝึกขึ้นมาเพื่อปฏิบัติของเรา มันจะฝึกขึ้นมาเพื่อหัวใจของเรา นี่มันต้องอาศัยความสงบสงัด เห็นใหม่ อาศัยความสงบสงัด ความวิเวก สถานที่ควรแก่การงาน ชัยภูมิของการประพฤติปฏิบัติ ถ้าคนที่เขาเป็นธรรมนะ เขาสงวน เขารักษาของเขา ชัยภูมินี้เขาปฏิบัติ คุณเวลาโลกเขาต้องการตลาดใช่ไหม? ตลาดไม่วายเราจะได้ผลประโยชน์ ถ้าตลาดวายเราจะไปค้าขายสิ่งใด ตลาดเขาเลิกกันแล้ว นี่มันไม่มีคุณค่าแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตใจมันมีประโยชน์ของมัน เห็นใหม่ มันจะประพฤติปฏิบัติของมัน มันทำของมัน ถ้ามันทำของมัน นี่ไงสิ่งที่ว่าถ้ารู้มันจะปกป้องมาตลอด ปกป้องสิ่งนี้เหมือนจงอาจ

หวงไข่เลยล่ะ นี่สิ่งนี้มันจะเป็นประโยชน์ต่ออนุชนรุ่นหลังนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระกัสสปะไป พระกัสสปะอายุเท่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“กัสสปะเอ๋ย เธอก็เป็นพระอรหันต์ ทำไมเธอต้องถือธุดงค์วัตร?”

“ข้าพเจ้าไม่ได้ถือเพื่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าถือเพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้เป็นคติ เป็นคติเครื่องเตือนใจของเขาให้มีแบบมีอย่าง”

นี่ถ้ามันรู้จริง มันเห็นอะไรเป็นประโยชน์เป็นโทษ มันรู้ไปหมดนะ ถ้ารู้ไม่จริงมันเป็นภาระรุงรังกันไปหมดเลย ถ้าเป็นภาระรุงรังมันก็น่าเห็นใจ เพราะคนที่มาประพฤติปฏิบัติก็มาจากไม่รู้ทั้งนั้นแหละ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มาจากเจ้าชายสิทธัตถะ เห็นไหม นี่ก็ไม่รู้เหมือนกัน ไปแสวงหาเจ้าลัทธิต่างๆ มา ๖ ปี เพราะท่านก็ไม่รู้เหมือนกัน

แต่เวลาปฏิบัติขึ้นมา เวลามันรู้ขึ้นมาแล้ว เห็นไหม ถ้าเรารู้ขึ้นมาแล้ว นี่โฆมนุชๆ พวกโฆมนุช นี่ทำสิ่งใดตามกอกเปรต ท่านบอกว่าพวกโฆมนุชทำสิ่งใดไม่ถูกต้อง ถ้าทำไม่ถูกต้องขึ้นมา เห็นไหม นี่มันต้องยอมรับความจริง ถ้าความจริงมันเป็นความจริงขึ้นมาเราจะทำของเรา

ฉะนั้น สิ่งที่เรายังไม่รู้ เราก็อ่า ๒ มาตรฐาน ๓ มาตรฐานไปอย่างนั้นแหละ แต่มันมีรู้กับไม่รู้เท่านั้นแหละ ถ้า ๒ มาตรฐานก็รู้กับไม่รู้ ถ้าไม่รู้ก็ทำไปอย่างหนึ่ง ทำด้วยความไม่รู้ของตัวเอง ทำไปมันก็คิดขวางเขาไปหมด แต่ถ้ามันรู้ มันก็คิดขวางของมันไม่ลงนะ ก็คิดขวางใครไม่ได้หรอก มันก็คิดขวางใครไม่ได้เพราะมันเห็นใจไป

มันรันทนนะ ชีวิตเรานี้รันทน ชีวิตเรานี้รันทนมาก แต่ผู้ปฏิบัติพ้นไปแล้วนะมันรันทนกับชีวิต เพราะชีวิตมันเป็นแบบนี้ รันทนกับชีวิตมันเป็นแบบนี้ มันก็จะต้องเป็นแบบนี้ แล้วแบบนี้มันเป็นแบบใด? แบบนี้ถ้ามีปัญญามันก็รู้ มันก็เห็น มันก็เป็นไป ถ้ามันไม่รู้ไม่เห็นนะ มันก็ตีโพยตีพายไป ไม่มีประโยชน์อะไรขึ้นมาหรอก ไม่มีประโยชน์สิ่งใดเลย นี่ทำคุณงามความดีมหาศาล ทำไมคุณงามความดีไม่ให้ผลกับเรา?

ความดีก็คือความดี ความดีมันจบไปแล้ว ความดีก็คือความดี สิ่งที่เราทำใหม่มันไม่ใช่ดีแล้ว มันไม่ดีเพราะอะไร? ไม่ดีเพราะมันไม่เป็นธรรมไง ถ้าเป็นธรรมมันก็ต้องดีสิ ดีมันก็ต้องดีไปเรื่อยๆ สิ ดีมันไปขวางกับดีได้อย่างไร? นี่ถ้ามันขวางก็คือมันไม่ดีอยู่แล้ว ถ้ามันดีมันจะขวาง

ไม่ได้ได้อย่างไร? นิธรรมมันต้องไปร้องเดียวกันทั้งนั้นแหละ มันไม่มีอะไรก็คขวางได้หรอก
ฉะนั้น เราก็จะคิดของเราไปเอง

เวลาหลวงตาท่านพูดนะ เวลาท่านพูดกับพระ

“จำคำผมไว้ให้ดีนะ ถ้าใครปฏิบัติมาถึงแล้วนะจะมาราบศพ”

แต่ถ้าใครปฏิบัติยังไม่ถึงนะมันจะว่า ๒ มาตรฐาน ๓ มาตรฐาน อันนั้นมันเรื่องของกิเลส
ค้นหาความทะยานอยาก เพราะเรื่องของความไม่รู้มันปิดกั้นไม่ได้ มันปิดกั้นไม่ได้หรอก แต่ถ้า
เมื่อใครรู้ จบ เอวัง